

куп профильле
181 нче мәктәп

Күкнең жиденче катында

6 нчы чыгарылыш

28 нче февраль

БУ САНДА:

Туган тел
көне

1

Мәктәп
яңалыклары

2

Муса
Жәлилнең
эдәби мира-
сы

3

Тәрбияле
бала
сәхифәсе

4

ТУГАН ТЕЛЕМ - ИРКӘ ГӨЛЕМ,
КИҢДЕР СИҢА КҮҢЕЛ ТҮРЕМ

21 февраль -

Халыкара

туган тел көне

Халыкара туган тел көне - 21 февраль көнне билгеләнгән, ЮНЕСКО Генераль конференциясе тарафыннан игълан ителгән халыкара бәйрәм. Бөтен дөньядагы туган телләрен, аеруча аз санлы халыкларның телләрен, тануга, үстерүгә булышлык итү максатында, 1999 елның 17 ноябрендә ЮНЕСКОның генераль конференциясендә Халыкара туган тел көнен билгеләү турында карар кабул ителә. 2000 елның февраленнән башлап ел саен тел һәм мәдәниятның төрлеләгенә һәм күптеллеләгенә ярдәм итү максатыннан дөньякүләм билгеләп үтелә.

Татар теле тугач та иң газиз кешеннән ишетә башлаган, күп гасырлык тарихы булган, Каюм Насыйрилар, Тукайлар нигез салган, 7 миллион халык сөйләшкән, дөньядагы иң дәрәжәле 14 тел исәбенә кергән, чит илләрдә дә өйрәнелә торган, бүгенге көндә житлеккән, камилләшкән, теләсә нинди катлаулы фәнне өйрәтергә мөмкинлеге булган, иң-иң авыр кимсетүләргә дә түзгән, сынмаган-сыгылмаган, баш имәгән горур татар теле!

Строй һәм жыр смотр-конкурсы

18 нче февраль көнне мәктәбебездә «Строй һәм жыр смотры» бәйгесе булып узды. Бәйгедә 2-8, 10 нчы сыйныф укучылары катнашты. Жюри строй эзерлеген, командаларның дәрәжә үтәлешен, тантаналы марш белән узун, тигезлеген бәяләде. Бәйгедә 28 класс укучысы катнашты. Һәр команда югары эзерлек һәм бердәм эш күрсәттә.

Йөзү буенча ...

Йөзү буенча жыелма команда шәһәр этабында
призлы урын яулады: егетләр - 2 нче урын, кызлар-3 нче урын. Жинүчеләрне котлайбыз!

Танкист-геройлар бюсты ачылышы

Мәктәбебезнең «Патриот» исемендәге Юнармия отряды, 22 нче февраль көнне, Казан югары хәрби танк училищесында узган Танкист-геройлар бюсты ачылышында булдылар.

Училище территориясендә барлығы 11 яңа бюст барлыкка килде:

генерал-майор М.М.Шәймәратов

генерал-майор Р.А.Шадрин

өлкән лейтенант И.Н.Ахпашев

өлкән лейтенант В.Н.Горин

майор С.В.Кустов

кече лейтенант К.В.Ситкин

майор Т.О.Мусалаев

өлкән лейтенант М.И.Михайлов

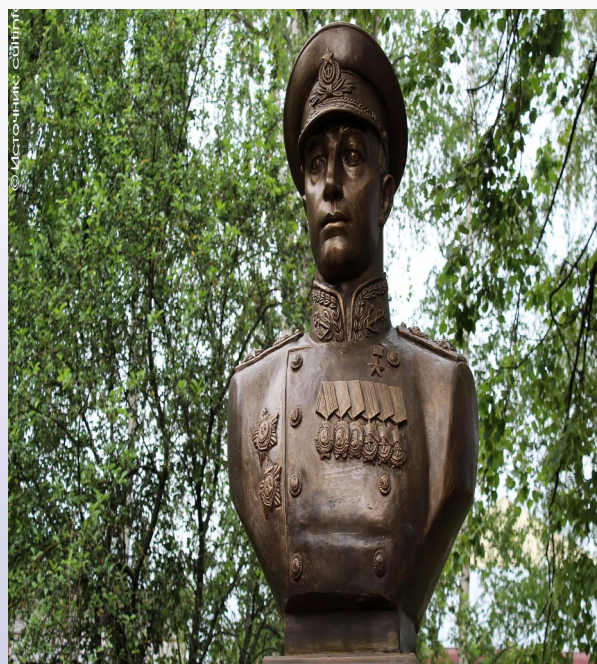
өлкән лейтенант И.Л.Насыбуллин

өлкән лейтенант Д.Э.Шәймәрданов

майор С.А.Панов

Әлеге хәрбиләр үлгәннән соң бүләкләнде.

Чара ахырында батырларның туганнары «Герой-танкистлар» һәйкәленә чәчәк салды.

Жыр өйрәтте мине хөр яшәргә
Һәм үләргә кыю ир булып.
Гомрем минем моңлы бер жыр иде,
Үлемем дә янрар жыр булып.
Мәңге үлмәс...

Муса Жәлилнең әдәби мирасы

М. Жәлилнең әдәби мирасы күп милләтле совет әдәбиятының кыйммәтле бер казанышы булып тора. Аның әсәрләре кешеләрдә матур, гуманистик тойгылар уята, аларны тормыштагы матурлыкны күрергә һәм шул матурлык өчен көрәшәргә чакыра.

«Моабит дәфтәрләре» - Жәлил поэзиясенең иң югары ноктасы. Моабит шигырьләрендә шагыйрьнең шәхси образы, кичерешләре, фәлсәфи уйланулары аша кеше рухының бөеклеге, куркусызлыгы, гуманистик табигате, гаделлек һәм хаклык тантанасына якты ышанычы, туган иленә, туган халкына чиксез мөхәббәткә гәжәп зур эмоциональ көч һәм сәнгатьчә камиллек белән гәүдәләнә.

Моабит шигырьләре шагыйрьне әдәбиятның бөтен дөнья орбитасына алып чыкты. Бу шигырьләр, СССРдагы барлык милли телләргә тәржемә ителүдән тыш, инглиз, француз, испан, немец, гарәп, япон, венгр, румын, чех, корей һәм башка чит ил халыклары телләрендә дә кат-кат басылдылар.

Милли каһарманыбыз Муса Жәлил һәм жәлилчеләр узган данлы юл – халкыбызның горурлыгы ул. Тамчыда кояш чагылгандай, анда милли яшәешебезнең тарихы да калку гәүдәләнә. Шуңа күрә герой-шагыйрьнең үлемсез ижаты, жәлилчеләрнең тиндәшсез, героик көрәше безнең өчен бүген дә гаять зур әһәмияткә ия.

Жәлил һәм жәлилчеләр Алар безнең күңелләрдә

Тәрбияле бала сәхифәсе

Бүген сәхифәбездә әдәплелек турында сүз алып барырбыз. Сөз үзегезне әдәпле, тәрбияле бала дип уйлыйсызмы? Нинди була соң ул- әдәпле бала.? Без һәрвакыт ул кагыйдәләргә үтибезме?

Ул кагыйдәләргә кем уйлап чыгарды икән? Уйланырга урын бар!

«Әдәплелек» сүзен син ничек аңлайсың? Әдәпле булу - башка кешеләргә карата игътибарлы булу, дәрәҗә аралаша белү дигән сүз. Әдәпле кеше белән аралашу рәхәт, шуңа күрә андый кешене һәркем ярата, хөрмәт итә. Гадел, саф күңелле, намуслы, эчкерсез, сабыр булу - әдәплелек сыйфатлары.

Һәр кеше дусларыннан, күршеләреннән, танышларыннан, хәтта бөтенләй таныш булмаган кешеләрдән дә игътибар, ягымлы сүз һәм хөрмәт көтә. Беркемнең дә башкалардан начар, усал сүзләр ишетәсе килми.

Әдәпле булу «Исәнмесез» сүзеннән, кешеләргә бер-берсе белән елмаеп исәнләшүеннән башлана. Тәрбияле, әдәпле кешегә башкалар, гадәттә, яхшылык белән җавап бирәләр. Шундый кешенең генә ышанычлы дуслары, танышлары була.

Әдәплелек кагыйдәләргә бик күп. Өйдә, мәктәптә, урамда, транспортта, кибертә, подъездда,

лифтта - кыскасы, һәркайда үзегезне әдәпле яки әдәпсез тотарга була. Әдәпле булу өчен, әдәплелек кагыйдәләргә белү генә җитми, аларны үтәү бик мөһим. Ләкин иң элек әдәпле булу теләгә кирәк.

Әдәпле кеше һәрвакыт үзегезнең якиннарына, дусларына һәм бер дә таныш булмаган кешеләргә дә ярдәм итәргә әзер. Әдәплелек кагыйдәләргә үтәргә күнегергә кирәк. Мәсәлән: -транспортта өлкәннәргә, балалы хатын-кызларга урын бирергә; -аларга транспортка керергә һәм аннан чыгарга булышырга:

- транспортта кычкырып сөйләшмәскә; ачу килгәндә дә тупас сүзләр әйтмәскә;
- кешеләргә хәленә керә белергә, башкаларны беркайчан да кыен хәлгә куймаска,
- ялганламаска, әйткән сүзгә торырга;
- башкалар сөйләгәндә игътибар белән тыңларга, бүлдермәскә һәм кирәк чакта гына сүзгә кушылырга;
- гайбәт сөйләмәскә, мактанмаска, үзегезне тыйнак тотарга һ.б.

Редакциянең адресы: 420101, Казан шәһәре, Тулпар урамы, 2
Тел. 89050229576 Тираж – 50 экз.

Баш мөхәррир һәм дизайнер:
Габдуллаҗанова А.Ф.

Редколлегия әгъзалары:
Соколова София, Овезова Ләйлә, Сафина Камилла, Акмаева Элиза